

Производство на плодове - реколта'2016

Площите с овощни насаждения и ягодоплодни култури, стопанисвани от земеделските стопанства през 2016 година, заемат 58.5 хил. хектара. Младите, невстъпили в плододаване насаждения, са 14.7 хил. хектара. Реколтирани са 37 хил. хектара. Произведената продукция от плодове е 199 хил. тона.

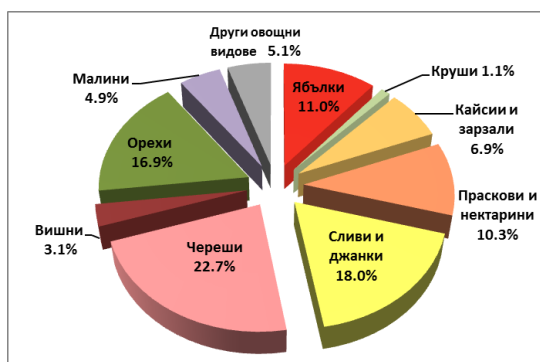
Таблица 1. Площи, производство и средни добиви на плодове – реколта'2016

Култура	Общо площи * (хектари)	Реколтирани площи (хектари)	Млади невстъпили в плододаване (хектари)	Производство (тонове)	Средни добиви (кг/хектар)
Ябълки	5 051	4 111	319	44 755	10 887
Круши	560	410	88	1 992	4 859
Кайсии и зарзали	3 535	2 554	372	15 503	6 070
Праскови и нектарини	4 248	3 816	155	30 432	7 975
Сливи и джанки	9 642	6 705	1 655	48 630	7 253
Череша	10 676	8 463	1 117	38 496	4 549
Вишни	1 562	1 137	281	3 546	3 119
Орези	15 153	6 280	7 579	4 959	790
Бадеми	2 184	987	730	841	852
Лешници	3 028	544	2 087	223	410
Малини	2 032	1 833	111	8 398	4 582
Други овощни видове	833	351	178	1 207	-
ОБЩО	58 504	37 191	14 672	198 982	-

* Общо площи – плододаващи, невстъпили в плододаване и изоставени площи

Източник: МЗХГ, отдел „Агростатистика“, „Производство на плодове – реколта'2016“

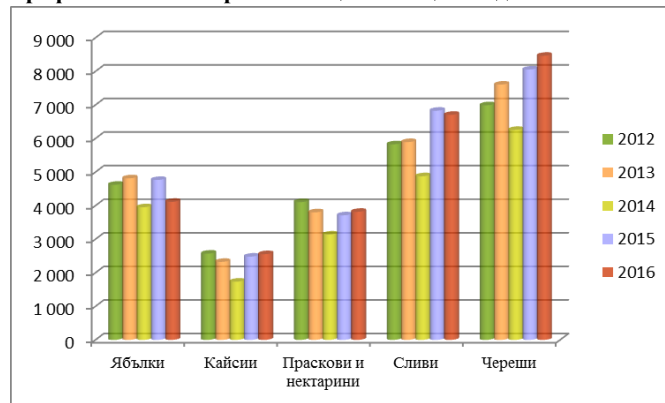
Графика 1. Относителен дял на реколтираните площи с овощни видове – реколта'2016

Източник: МЗХГ, отдел „Агростатистика“, „Производство на плодове – реколта'2016“

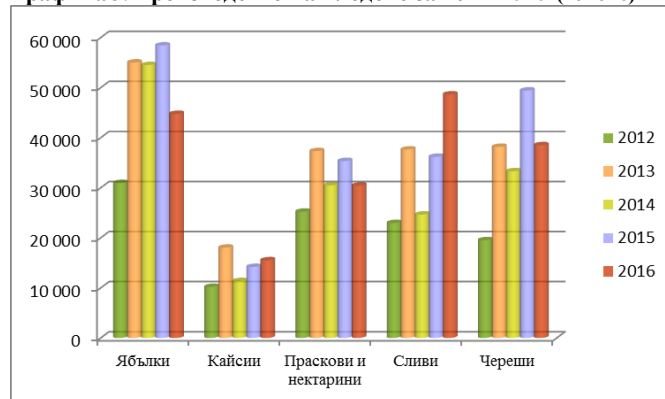
През 2016 година са реколтирани почти 90% от плододаващите площи, заети с овощни и ягодоплодни насаждения. Поради климатични и други причини около 10% от плододаващите площи с овощни видове не са реколтирани. От общо реколтираните площи най-голям е дялът на черешите – 22.7%.

Графика 2. Реколтирани площи с овощни видове за 2012-2016 (ха)

Източник: МЗХГ, отдел „Агростатистика“, „Производство на плодове“

Графика 3. Производство на плодове за 2012-2016 (тонове)

Източник: МЗХГ, отдел „Агростатистика“, „Производство на плодове“

Таблица 2. Реколтирани площи – реколта'2016, по статистически зони и статистически райони (хектари)

Статистически зони Статистически райони	Ябълки	Круши	Праскови и нектарини	Кайсии и зарзали	Сливи и джанки	Череши	Вишни	Орехи	Малини	Други овощни видове	ОБЩО
България	4 111	410	3 816	2 554	6 705	8 463	1 137	6 280	1 833	1 882	37 191
<i>Северна и Югоизточна България</i>	<i>1 759</i>	<i>207</i>	<i>2 753</i>	<i>2 452</i>	<i>4 369</i>	<i>5 059</i>	<i>626</i>	<i>4 975</i>	<i>1 249</i>	<i>1 309</i>	<i>24 758</i>
Северозападен	399	13	60	11	984	138	82	578	161	157	2 583
Северен централен	289	43	374	2 139	1 313	854	236	1 454	276	176	7 154
Североизточен	549	68	211	170	893	578	226	922	603	247	4 467
Югоизточен	522	83	2 108	132	1 179	3 489	82	2 021	209	729	10 554
<i>Югозападна и Южна централна България</i>	<i>2 352</i>	<i>203</i>	<i>1 063</i>	<i>102</i>	<i>2 336</i>	<i>3 404</i>	<i>511</i>	<i>1 305</i>	<i>584</i>	<i>573</i>	<i>12 433</i>
Югозападен	827	30	758	6	619	1 653	170	38	234	104	4 439
Южен централен	1 525	173	305	96	1 717	1 751	341	1 267	350	469	7 994

Източник: МЗХГ, отдел „Агростатистика“, „Производство на плодове – реколта'2016“

Таблица 3. Сравнение на реколтираните площи с овощни видове – реколта'2015 и реколта'2016

Култура	Реколта 2015 (хектари)	Реколта 2016 (хектари)	Изменение 2016 спрямо 2015 г. (%)
ОБЩО	35 654	37 191	4.3%
<i>от които:</i>			
Ябълки	4 765	4 111	-13.7%
Праскови и нектарини	3 711	3 816	2.8%
Кайсии и зарзали	2 481	2 554	2.9%
Сливи и джанки	6 827	6 705	-1.8%
Череши	8 055	8 463	5.1%
Вишни	1 207	1 137	-5.8%

Източник: МЗХГ, отдел „Агростатистика“, „Производство на плодове“

Реколтираните площи с овощни видове са с 4.3% повече спрямо 2015 година. Увеличение на реколтираните площи спрямо 2015 година се наблюдава при черешите – 5.1%, при кайсиите и зарзалите с почти 3%, при прасковите и нектарините – 2.8% и при малините 20%. От черупковите най-голямо е увеличението при бадемите – 72% и при орехите – 24%.

В Югоизточния район са 41% от общо реколтираните площи с череша и 55% от реколтираните площи с праскови и нектарини за страната. В Южния централен район са 26% от реколтираните площи със сливи и джанки и 37% с ябълки за страната. 84% от площите с кайсии са реколтирани в Северен централен район.

Таблица 4. Производство на плодове – реколта'2016, по статистически зони и статистически райони (тонове)

Статистически зони Статистически райони	Ябълки	Круши	Праскови и нектарини	Кайсии и зарзали	Сливи и джанки	Череша	Вишни	Орехи	Малини	Други овощни видове	ОБЩО
България	44 755	1 992	30 432	15 503	48 630	38 496	3 546	4 959	8 398	2 271	198 982
<i>Северна и Югоизточна България</i>	<i>17 451</i>	<i>937</i>	<i>19 915</i>	<i>15 006</i>	<i>29 902</i>	<i>24 614</i>	<i>1 767</i>	<i>3 632</i>	<i>6 014</i>	<i>1 467</i>	<i>120 705</i>
Северозападен	2 772	39	187	51	3 437	827	437	306	723	152	8 931
Северен централен	2 352	173	2 110	13 982	11 402	2 642	559	1 104	1 384	198	35 906
Североизточен	4 875	255	828	418	5 625	1 756	486	768	2 838	226	18 075
Югоизточен	7 452	470	16 790	555	9 438	19 389	285	1 454	1 069	891	57 793
<i>Югозападна и Южна централна България</i>	<i>27 304</i>	<i>1 055</i>	<i>10 517</i>	<i>497</i>	<i>18 728</i>	<i>13 882</i>	<i>1 779</i>	<i>1 327</i>	<i>2 384</i>	<i>804</i>	<i>78 277</i>
Югозападен	6 520	98	8 747	13	2 303	5 895	475	77	1 109	277	25 514
Южен централен	20 784	957	1 770	484	16 425	7 987	1 304	1 250	1 275	527	52 763

Източник: МЗХГ, отдел „Агростатистика“, „Производство на плодове – реколта'2016“

Таблица 5. Сравнение на производството на плодове – реколта'2015 и реколта'2016

Култура	Реколта 2015 (тонове)	Реколта 2016 (тонове)	Изменение 2016 спрямо 2015 г. (%)
ОБЩО	213 022	198 982	-6.6%
<i>от които:</i>			
Ябълки	58 419	44 755	-23.4%
Праскови и нектарини	35 334	30 432	-13.9%
Кайсии и зарзали	14 179	15 503	9.3%
Сливи и джанки	36 176	48 630	34.4%
Череша	49 423	38 496	-22.4%
Вишни	3 425	3 546	3.5%

Източник: МЗХГ, отдел „Агростатистика“, „Производство на плодове“

През 2016 г. са произведени 198 982 тона плодове, което е с 6,6% по-малко спрямо 2015 г. Водещо място в производството на плодове заемат Югоизточният район – 29%, и Южният централен район – с 27% от общото производство. В Югоизточния район е съсредоточено производството на праскови (55%) и череша (50%). В Южния централен район производството на ябълки е 46%, на вишни – 37%, на сливи – 34% и на круши – 48%. В Северния централен район са произведени 90% от кайсиите за страната.

Таблица 6. Средни добиви – реколта'2016, по статистически зони и статистически райони

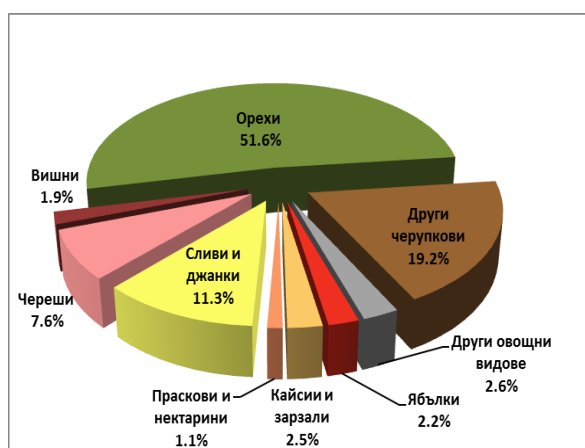
(кг/ха)

Статистически зони Статистически райони	Ябълки	Круши	Праскови и нектарини	Кайсии и зарзали	Сливи и джанки	Череши	Вишни	Орехи	Малини
България	10 887	4 859	7 975	6 070	7 253	4 549	3 119	790	4 582
<i>Северна и Югоизточна България</i>	9 921	4 527	7 234	6 120	6 844	4 865	2 823	730	4 815
Северозападен	6 947	3 000	3 117	4 636	3 493	5 993	5 329	529	4 491
Северен централен	8 138	4 023	5 642	6 537	8 684	3 094	2 369	759	5 014
Североизточен	8 880	3 750	3 924	2 459	6 299	3 038	2 150	833	4 706
Югоизточен	14 276	5 663	7 965	4 205	8 005	5 557	3 476	719	5 115
<i>Югозападна и Южна централна България</i>	11 609	5 197	9 894	4 873	8 017	4 078	3 481	1 017	4 082
Югозападен	7 884	3 267	11 540	2 167	3 721	3 566	2 794	2 026	4 739
Южен централен	13 629	5 532	5 803	5 042	9 566	4 561	3 824	987	3 643

Източник: МЗХГ, отдел „Агростатистика“, „Производство на плодове – реколта'2016“

Средните добиви от сливи и джанки, вишни, орехи и кайсии за реколта'2016 са по-високи в сравнение с реколта'2015. С над 50% са се увеличили средните добиви при сливите и джанките в Североизточния, Южния централен и Северния централен район. При вишните средните добиви за страната се увеличават с 10% и са 3 119 кг/ха, като в Северозападния район са най-високи – 5 329 кг/ха. Средните добиви при прасковите и нектарините са 7 975 кг/ха и са с 16 % по-ниски сравнено с реколта'2015. При черешите има намаление в средните добиви с 26% сравнено с предходната година.

Графика 4. Относителен дял на площите с овощни видове, невстъпили в плододаване – реколта'2016

Източник: МЗХГ, отдел „Агростатистика“, „Производство на плодове – реколта'2016“

Площите с невстъпилите в плододаване овощни насаждения, отглеждани в стопанствата през 2016 година, са 14.7 хил.ха.

Най-голям относителен дял от невстъпилите в плододаване площи през годината заемат орехите – 51.6%, следвани от други черупкови (бадеми и лешници) – 19.2%, и сливи и джанки – 11.3%.

От новосъздадените насаждения през стопанската 2015/2016 година 65% са от черупкови видове (орехи, бадеми, лешници), 30% са костилкови видове (праскови, кайсии, череша, сливи, вишни и др.), а семковите (ябълки, круши и др.) заемат едва 3%.

От произведените 198 982 тона плодове са реализирани 98%. За търговската мрежа са насочени 48.4%, за преработвателната промишленост – 34.6% от плодовете, а 2.7% са за собствена консумация.

Напоявани са 44% от плододаващите и невстъпилите в плододаване насаждения. От напояваните площи 38.7% са напоявани чрез инсталации за капково напояване, а 39.2% гравитачно. Най-голям е делът на напояваните площи с череша, сливи, ябълки, праскови и орехи.

Най-често прилаганата обработка на почвената повърхност (при 73% от площите с овощни насаждения) е изораване или окопаване. Химическо обезтревяване се прилага при 7% от площите, предимно при череша, сливи и ябълки.

Таблица 7. Реализация на плодове – реколта'2016

Култура	За собствена консумация	За търговската мрежа	За преработка	Други направления
Ябълки	3.0%	66.0%	21.1%	9.9%
Праскови и нектарини	1.9%	54.6%	25.5%	18.0%
Кайсии и зарзали	2.7%	60.6%	19.0%	17.7%
Сливи и джанки	4.3%	37.3%	43.0%	15.4%
Череша	1.4%	41.3%	42.9%	14.4%
Вишни	1.6%	28.7%	63.7%	6.0%
Орехи	3.0%	51.5%	30.0%	15.5%
Малини	0.3%	18.1%	70.9%	10.7%

Източник: МЗХГ, отдел „Агростатистика“, „Производство на плодове – реколта'2016“

Общо върху 40% от засадените площи са внесени минерални торове, а върху 15% – органични. Минерални торове са внесени и на 69% от засадените площи с праскови и нектарини, на 67% от площите с череша и на 60% от площите с ябълки. Резитба се провежда върху 66% от площите на плододаващите и невстъпилите в плододаване насаждения. Срещу болести се третират около 60% от засадените площи с овощки, а срещу неприятели – 55%.

Методологични бележки

Изследването за **производство на плодове – реколта'2016**, се провежда от отдел “Агростатистика” при Министерството на земеделието, храните и горите в съответствие с изискванията на Регламент (ЕО) № 543/2009 на Европейския парламент и на Съвета относно статистиката за растениевъдните култури, като са отчетени националните особености и допълнителни нужди от информация. Анкетата е реализирана в периода от 24.10.2016 г. до 12.12.2016 г.

Цел на изследването: Да се установят реколтираните площи по овощни насаждения, производството на плодове и средните добиви за реколта'2016.

Респонденти – обект на изследване са земеделските стопанства, които отглеждат овощни видове.

Метод на изследване: Наблюдението е проведено чрез анкетиране на земеделски стопанства, определени чрез случайна стратифицирана извадка на база данните от преброяване на земеделските стопанства в България през 2010 година. Приложен е праг, над който всички единици са наблюдавани изчерпателно. Списъкът със стопанства за анкетиране е допълнен с нови стопанства, създадени след 2010 година.

Начин на провеждане: Анкетата е реализирана от експерти и служители в областните дирекции „Земеделие“.

Географски обхват – изследването покрива територията на цялата страна.

Референтен период – стопанската 2015/2016 година.

Въпросник – състои се от шест страници. Включва административна информация за идентификация на стопанството и въпроси за плододаващи и реколтирани площи с овощни видове, за производството на плодове от реколта'2016, за площи с млади, невстъпили в плододаване насаждения.

Конфиденциалност – за да се гарантира тайната на индивидуалните данни, някои от показателите се публикуват в обобщени позиции. Това са случаите, когато: има по-малко от 3 стопанства в разглежданата категория или когато едно от стопанствата в разглежданата категория обхваща повече от 85% от дейността в тази категория.

Реколтирана площ – площта, от която е прибирана продукцията. Тя може да е равна или по-малка от засадената площ след изключване на всички непроизводствени площи (напр. млади насаждения, невстъпили в плододаване).

Производство – обем на прибраната продукция, вкл. загубите след прибиране на реколтата и брака в стопанството. Включват се количествата, използвани директно в стопанството и реализираните на пазара, изразени в тегловни единици на основния продукт.

Средни добиви – резултативна величина, изчислена въз основа на производството и реколтираните площи, т.е. прибраната продукция от единица реколтирана площ.

Достъпност на статистическата информация – резултатите от провежданите от отдел “Агростатистика” при МЗХГ изследвания са публикувани на сайта на Министерството на земеделието, храните и горите на адрес: http://www.mzh.government.bg/MZH/bg/ShortLinks/SelskaPolitika/Agrostatistics/Crop/Posts_copy3/Buletini2017.aspx

Информацията се предоставя на Евростат и се публикува в статистическия годишник и статистическия справочник на НСИ.

Статистическите райони, цитирани в публикацията, са в съответствие с изискванията на общата класификация на териториалните единици за статистически цели, прилагана в Европейския съюз (NUTS2), съгласно Регламент (ЕС) № 31/2011.

Статистическите райони, които образуват ниво 2 (NUTS 2), са следните:

Северозападен – Видин, Враца, Монтана, Ловеч, Плевен;

Северен централен – Велико Търново, Габрово, Русе, Разград, Силистра;

Североизточен – Варна, Добрич, Търговище, Шумен;

Югоизточен – Бургас, Сливен, Ямбол, Стара Загора.

Публикацията е приключена редакционно на 31.05.2017 г.
Редакция: МЗХГ, отдел “Агростатистика”
Адрес: гр. София, бул. „Христо Ботев” № 55

За повече информация: МЗХГ, отдел “Агростатистика”
Тел. 02/985 11 100;
E-mail: agrostat@mzh.government.bg
Интернет страница на МЗХГ - <http://www.mzh.government.bg>

